GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6653. Lwów, poniedziałek, 19 marca 1923. Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 500 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz

Przesilenie w prasie.

Pisma polskie we Lwowie przebywają ciężkie przesilenie. Ścieśnia się coraz bardziej oddziaływanie prasy na społeczeństwo, ona sama zaś traci możność rozwoju, a w końcu straci nawet możność egzystencji wobec potwornego wzrostu cen papieru, stale wzrastających kosztów robocizny i świadczeń na rzecz Państwa; jak opłaty pocztowe, prenumerata depesz, koszta prywatnej obsługi telegraficznej i t. d.

Bez przesady też stwierdzić wypada, że prasa nasza znalazła się u granic wytrzymałości.

Wziąć też należy pod rozwagę, że jeśli prasa wogóle ma niezmiernie ważną misję cywilizacyjną, to w Małopolsce Wschodniej ciąży na niej pozatem jeszcze donioślejsze posłannictwo narodowe.

W tem kotłowisku, kłębiącem się nieustannie od knowań i wichrzeń żywiołów nam wrogich, prasa polska odgrywa rolę baszty obronnej i strażnika, którego baczne, czujne oko dla bezpieczeństwa Rzeczypospolitej jest nieodzowne.

To też jeszcze przed wybuchem wojny światowej całe społeczeństwo uznając ważność prasy na tym terenie, popierało wydatnie tworzenie nowych dzienników i tygodników tak, że we Lwowie z czasem prasa polska liczebnie i jakościowo osiągnęła imponujący rozwój.

Od chwili wybuchu wojny światowej poczęły padać kolejno pisma lwowskie. Ustąpiły z widowni: „Gazeta Narodowa“, „Dziennik Polski“, „Przegląd“, „Gazeta Wieczorna“, „Goniec Wieczorny“, „Dzień“ i t. d., a z tygodników: „Nasz Kraj“, „Nasze Zdroje“, „Śmigus“, „Monitor“, „Mały Światek“ (specjalne pismo dla dzieci) i t. d. Ponadto wszystkie dzienniki lwowskie, które jak n. p. „Słowo Polskie“, „Kurjer Lwowski“ i t. p. miały dwa wydania — ranne i popołudniowe — zmuszone zostały stosunkami do poprzestania na wydaniu jednorazowem.

Ten pogrom prasy polskiej na Kresach dokonał się jedynie i wyłącznie jako skutek coraz dalej idącego pogarszania się stosunków ekonomicznych, w których poszczególne wydawnictwa zmuszone były pracować. Powolne zamieranie wydawnictw, z których każde reprezentowało pewną ideę i pewien odcień myśli polskiej, nie mogło przejść i nie przeszło też bez wysoce niepomyślnych następstw wśród szerokich warstw społeczeństwa polskiego. Dodajmy zaś i to jeszcze, że ów okres dekadencji prasy polskiej kresowej wystąpił z całą siłą właśnie w czasie po odzyskaniu państwowości własnej, co z natury rzeczy smutne musi wywołać echa i refleksje — tem smutniejsze, że nawet zaborczy rząd austrjacki uznając znaczenie prasy, przychodził z pomocą dziennikom polskim w rozmaity sposób, n. p. drogą przydziału papieru i obniżenia cen tegoż przez ścisłą kontrolę rzeczywistych kosztów produkcji, lub udzielenia bonifikaty części ceny należnej za papier, jakkolwiek istnienie tej prasy było mu częściej niewygodne.

Niestety podobnego zrozumienia nie okazuje rząd polski. Dotąd nie przeprowadził on żadnej w tym kierunku akcji ratunkowej, jakkolwiek zupełnie inaczej traktował i traktuje inne działy przemysłu, jak n. p. przemysł łódzki, wspierany miljardowymi kredytami, oraz inne działy przemysłu stale przez rząd polski zasilane czy to drogą kredytu, ceł ochronnych, czy też subwencji.

Dzisiaj na kresach wschodnich, a w szczególności we Lwowie broni się jeszcze tylko nieliczna grupa dzienników przed zupełną zagładą.

Czy jednak obroni się? To zawisło właśnie od stanowiska, jakie rząd wobec nich zajmie. W każdym razie owe dotąd ocalałe organy prasy polskiej we Lwowie uznały za stosowne zawiadomić niniejszem społeczeństwo o stanie rzeczy, a zarazem przedstawić rządowi położenie i pozostawić jemu odpowiedzialność za dalsze losy dziennikarstwa polskiego w Małopolsce Wschodniej. Tą kierując się myślą, wszystkie podpisane tu pisma przesłały rządowi memorjał z szeregiem uzasadnionych postulatów. Przyjęcie lub odrzucenie tych postulatów okaże, o ile rząd uważa dalsze istnienie prasy polskiej w Małopolsce Wschodniej za pożyteczne i pożądane.

„Słowo Polskie“, „Gazeta Lwowska“, „Gazeta Poranna“, „Kurjer Lwowski“, „Wiek Nowy“, „Chwila“, „Dziennik Ludowy“.

Uroczystości niedzielne w stolicy.

Te Deum. — Rewja wojskowa. — Imieniny J. Piłsudskiego.

Warszawa. (AW.) Na jutro zapowiedziano uroczystość narodową z okazji uznania wschod. granic Polski.

Na uroczystość złoży się: „Te Deum“ **w katedrze św. Jana, celebrowane przez ks. kardynała Kakowskiego, rewja wojskowa, pochód cechów, stowarzyszeń** i organizacji społecznych i przedstawienie galowe w operze.

Polska organizacja Wolności projektuje uroczysty obchód celem uczczenia imienin Józefa Piłsudskiego. Podczas uroczystości przemawiać będą adwokat Paschalski poseł Anusz i inni.

Sejm uchwalił emisję bonów złotych.

PRZEWIDZIANĄ JEST EMISJA 50 MILJONÓW 6 PROC. BONÓW ZŁOTYCH.

Warszawa. Tel. wł. (m). Marszałek Rataj zwołał dziś posiedzenie, aby uchwalić te sprawy, które nie przyszły na porządek dzienny z powodu wczorajszej uroczystości. Posiedzenie to trwało od godz. 12 do w pół do 6-tej wieczorem.

Najważniejszym punktem był projekt ustawy o emitowaniu 50 miljonów 6 proc. bonów złotych, co Izba uchwaliła w drugiem czytaniu większością głosów, przeciw Zw. Lud. Narod., grupie Dubanowicza i klubu żydowskiego.

Chadecy głosowali za ustawą razem z centrum i lewicą. Tą samą większością ustawę przyjęto także i w 3 czytaniu.

Pozatem wywiązała się żywa dyskusja na temat zwalczania drożyzny.

Dziś u nas wielkie święto!

W dniu dzisiejszym cała Polska święci radosną uroczystość uznania swych słusznych praw i ukoronowania tyloletnich ciężkich wysiłków, skierowanych do ostatecznego, prawnego połączenia Wschodniej Małopolski z ojczyzną.

Święto tryumfu sprawiedliwości dziejowej i zjednoczenia narodowego obchodzić będzie z uczuciem szczególnej radości Lwów, to miasto bohaterskie, które w dobie najazdu wroga krwią swoich synów stwierdziło dobitnie, że „polskiem jest i polskiem pozostanie!“

Dlatego też uroczystość uznania przez mocarstwa naszych odwiecznych praw do wschodniej Małopolski — niewątpliwie zamieni się w naszem mieście we wspaniałą manifestację narodową.

W związku z powyższą uroczystością otrzymaliśmy od prezydenta miasta p. Neumana następujący komunikat:

„W niedzielę 18. marca o godz. 10.30 przed południem odbędzie się w Bazylice archikatedralnej obrządku łacińskiego dziękczynne nabożeństwo i uroczyste Te Deum z powodu uznania granic wschodnich i stwierdzenia przynależności miasta Lwowa i kraju do Polski.

Zapraszam wszystkich P. T. Członków Rady miejskiej, Reprezentantów Stowarzyszeń i Instytucyj, Gremium Magistratu, oraz urzędników i funkcjonarjuszy Magistratu i Zakładów miejskich, jakoteż patrjotyczną publiczność do gremialnego wzięcia udziału w tem nabożeństwie.

Równocześnie upraszam wszystkich członków Towarzystwa Strzeleckiego do wzięcia udziału w uroczystem „Te Deum“ o ile możliwe w strojach narodowych.“

—o—

W „Zjednoczeniu“, ul. Królewska zgromadzą się dziś 18. marca o g. 10 rano wszyscy członkowie i członkinie na manifestacji „Zjednoczenia“ z powodu międzynarodowego uznania granic Rzeczypospolitej. Po manifestacji odbędzie się referat kol. Marka Kruma na temat „Rasa a żydzi“.

Na drodze do pacyfikacji Europy.

PRZYCZYNIŁO SIĘ DO TEGO UZNANIE GRANIC POLSKI.

Paryż. (PAT.) Prasa francuska w dalszym ciągu omawia sprawę uznania granic Polski. „Petit Parisien“ stwierdza, że jest to wielki **krok na drodze do pacyfikacji Europy.**

Na koniec pisze dziennik, że ustalono wszystkie granice Polski. Po drugiej stronie państwa niemieckiego mamy potężnego sojusznika liczącego 25 miljonów mieszkańców, który tak samo jak my zainteresowany jest utrzymaniem w mocy postanowień traktatu wersalskiego.

Krokodyle łzy niemieckie.

Z POWODU DECYZJI RADY AMB.

Warszawa. Tel. wł. (m). „Danziger Zeitung“ zamieszcza artykuł p. Karola Emsena, który szczególnie roztkliwia się nad losem Małopolski Wschodniej, „gdzie resztki ludowych wojsk ukraińskich bohatersko broniły Lwowa w roku 1919“(!). Pan E. lęka się(!) o los Galicji Wschodniej, gdzie „Ukraińcy są otwartym narodem“ jak wykazał zamach na marszałka Piłsudskiego(!).

Warszawa. Tel. wł. (m). „Vossische Zeitung“ zaskoczony pomyślną dla Polski decyzją w sprawie granic wschodnich, a nieznając tekstu protokołu kombinuje, że Anglja podpisała decyzję tylko pod warunkiem przyznania autonomji dla Galicji Wschodniej.

Korespondent warszawski tegoż pisma stwierdza, że w Warszawie wmięszała się do radości „silna nuta niepokoju“(!) z powodu noty ukraińskiej.

Opinję niemiecką ratuje się temi powiastkami przed przygnębiającem wrażeniem, jakie sprawiła w Berlinie wiadomość o sukcesie rządu polskiego.

Niemiecki plan reparacyjny.

Paryż. (AW.). „Echo de Paris“ donosi, że **niemiecki plan reparacyjny** jest już od 3 tygodni wypracowany.

Plan przewiduje dwa okresy: w pierwszym Francuzi i Belgowie **mogliby pozostawić tylko pewną część swych wojsk w Zagłębiu Ruhry, musieliby natomiast wycofać swych inżynierów,** zaś na lewym brzegu Renu weszdłby w życie zarząd zaprowadzony tam na mocy porozumienia francusko-amerykańskiego z r. 1919.

W drugim okresie Francja i Belgja musiałyby zupełnie wycofać swe **wojska z Zagłębia Ruhry.**

Według powyższego planu niemieckiego **mianoby ofiarować sojusznikom pewne udziały w przemyśle niemieckim.**

Berlin. (AW.). „Local-Anzeiger“ donosi, że w tych dniach przybywa do Berlina dyrektor Banku Angielskiego Norman, który obecnie bawi w Paryżu, gdzie odbył konferencje z miarodajnymi czynnikami w sprawie Zagłębia Ruhry.

Berliński korespondent „Petit Parisien“ zaznacza, że Norman ma zamiar konferować z rządem niemieckim w sprawie nowego planu reparacyjnego.

Natomiast berlińskie koła miarodajne oświadczają, że dotąd nie mają żadnych wiadomości o tym projekcie wizyty Normana.

Berlin. (AW.). Paryski korespondent „Voss. Ztg.“ z rzekomo dobrze poinformowanych źródeł włoskich donosi, że od 3 dni toczy się między Rzymem a Brukselą żywa wymiana zdań w sprawie ustalenia wspólnego programu odszkodowań.

Delegacja włoskiej komisji reparacyjnej liczy się podobnoz tem, że za 2 do 3 tygodni **przyjdzie do rokowań z Niemcami.**

Francuskie min. spraw zagr. zaprzecza jednak wiadomościom, jakoby między Włochami a Belgją toczyły się rokowania, przyznaje tylko, że **wioska polityka odszkodowań ulegnie zmianie pod wpływem kampanji prasy faszystycznej.**

Niemcy rokują z Francją?

Wiedeń. (AW.) „Der Abend“ podaje z Paryża obiegającą tam pogłoskę, że b. niemiecki sekretarz stanu Haniel ma przybyć do Paryża w ważnej misji dyplomatycznej.

Propozycje niem. będą rozpatrywane?

Paryż. (AW.). „Matin“ w ostatnim swym artykule stwierdza, że ewentualne propozycje niemieckie **mogłaby zbadać międzysojusznicza konferencja, w której uczestniczyłaby Anglja, Włochy, Francja i Belgja. Francja bez żadnych obaw mogłaby wziąć udział w takiej konferencji, albowiem obecnie dzierży już zastawy, których się przedtem domagała.**

Ameryka podejmie się interwencji.

Wiedeń. (AW.). „Tel. Comp.“ donosi z Waszyngtonu: Sekretarz stanu Hughes oświadczył wczoraj, że **Ameryka wtedy tylko byłaby skłonna podjąć się interwencji między Francją a Niemcami w sprawie Zagłębia Ruhry, gdyby wezwana została do tego przez Francję. Rząd Stanów Zjedn. zawiadomił o tem Anglję i Niemcy.**

Za akty sabotażu roboty przymusowe.

Lyon. (PAT.) Z powodu powtarzających się w Zagłębiu Ruhry i w Nadrenji aktów sabotażu w urzędach telegraficznych i telefonicznych wysoka komisja międzysojusznicza wydała zarządzenie, w którem **przewiduje za akty sabotażu karę robót publicznych przymusowych.**

Lenin został złożony z władzy!

WSKUTEK BEZNADZIEJNEGO STANU ZDROWIA.

Warszawa. Tel. wł. (m). Wiadomości o śmierci Lenina do tej pory ze strony oficjalnej nie są potwierdzone. **Stwierdza się natomiast wiadomość o ostatecznem złożeniu Lenina z dotychczasowego stanowiska.**

Złożenie nastąpiło już na posiedzeniu sownarkomu w dniu 14. b. m. **„wskutek beznadziejnego stanu zdrowia Lenina“.**

Urzędowe funkcje Lenina pełni obecnie tryumwirat, złożony z Kamieniewa, Rykowa i Kalenina.

„Daily Telegraph“ donosi, że na stanowisko prezydenta Rady Komisarzy Ludowych zajmowane obecnie przez **Lenina** partja desygnowała **Kamieniewa.**

Najniebezpieczniejszym konkurentem Kamieniowa jest Kalenin, który nie uzyskał większości, **wskutek swego gruzińskiego pochodzenia.** Trocki nie kandydował na to stanowisko, ze względu na stan zdrowia.

Wzmożona fala repatrjacji z Rosji.

POWRÓCI PRAWDOPODOBNIE 400 TYSIĘCY OSÓB.

Warszawa. Tel. wł. (m). Stosownie do porozumienia zawartego między rządem polskim a sowieckim repatrjacja z Rosji wraz z nadchodzącą wiosną zacznie się wzmagać.

Z rozmaitych placówek polskich z Rosji sygnalizują już władzom centralnym wzmożoną repatrjację.

Co do przypuszczalnej cyfry to trudno o ścisłe dane. W roku ubiegłym przybyło około 500 tysięcy, **w roku bieżącym spodziewany jest powrót około 400 tysięcy repatrjantów z Rosji.**

—o—

Warszawa. (PAT.) W dniu 16. bm. otwarty został w Urzędzie emigracyjnym zjazd komisarzy etapowych Urzędu emigracyjnego.

Zjazd **omawiał wyłącznie sprawy administracyjne i organizacyjne w związku z nadchodzącym wiosennym powrotem emigrantów,** który będzie ostatnią większą falą **powracających z Rosji emigrantów.**

Rozwój szkolnictwa w Małopolsce Wschodniej.

Konferencja informacyjna, zwołana z inicjatywy Tow. Szkoły Ludowej w sprawach potrzeb kulturalno-oświatowych we Wschodniej Małopolsce odbyła się onegdaj w gmachu sejmowym przy udziale posłów i senatorów z Wschodniej Małopolski różnych grup, oraz min. robót publicznych, min. oświaty i min. skarbu.

1) Konferencja stwierdza, że w interesie państwa i narodu polskiego leży niesienie pomocy osadnikom przez sejm, senat, rząd i społeczeństwo.

2) w szczególności zebrani zobowiązują się udzielić pomocy osadnikom w odbudowie szkół kaplic, domów ludowych, bibljotek, stworzenie kooperatyw kredytowych, spożywczych i handlowych.

Postulaty wyłonione w dyskusji, konferencja przekazuje delegaturze Tow. Szkoły Ludowej w Warszawie, złożonej z posłów, senatorów, członków zarz. gł. i rady nadzorczej Towarzystwa.

Fatalny stan szpitalnictwa.

Warszawa. (PAT.) Wczoraj odbyło się posiedzenie lekarzy, posłów i senatorów, na którem omawiano sprawę fatalnego położenia szpitali, zmuszonych wskutek braku środków materjalnych do nieprzyjmowania chorych.

Omawiano również sprawę opracowania ustawy o szpitalach i uzyskania zasiłków od ministerstwa skarbu dla szpitali, aż do czasu uchwalenia ustawy o szpitalach dla całego państwa.

Podwyższenie akcyzy od spirytusu i cukru.

ZAPASY PONAD 5 LITRÓW SPIRYTUSU I 100 KG. CUKRU PODLEGAJĄ DODATKOWEMU OPODATKOWANIU.

Warszawa. (AW.) Rada ministrów postanowiła podwyższyć akcyzę od spirytusu z 2500 na 10.000 od litra. Podatek od piwa 4-ro stop. podwyższono do 150 mp. od litra. Akcyzę od cukru podwyższono z 600 na 1500.

Zapasy ponad 5 litrów spirytusu i 100 kg. cukru, znajdujące się u kupców i osób prywatnych podlegają dodatkowemu opodatkowaniu. Za niezgłaszanie zapasów dodatkowych grożą surowe kary.

Co otrzymają inwalidzi?

Warszawa. (PAT.) Wysokość zapomóg podana w dniu 14. bm. odpowiada całkowicie komunikatowi przedstawiciela ministerstwa skarbu p. Czechowicza, który oświadczył, że zupełny inwalida kawaler otrzyma mniej więcej 250.000 marek miesięcznie. Obarczony zaś rodziną około 400.000 marek.

Ohydne bestjalstwo bandytów.

NIESZCZĘŚLIWE OFIARY NAPADU OBLALI UKROPEM I PRZYPIEKLI GORĄCEM ŻELAZEM.

Warszawa. (Tel. wł.) (m). Stosunki bezpieczeństwa w podmiejskich okolicach miasta znacznie się pogorszyły, wskutek tego ludność podmiejska żyje w ciągłym niepokoju. Do jakiego stopnia są one uzasadnione, świadczy zuchwały i ohydny napad bandycki w Utracie, miejscowości pod Warszawą.

Na dom ogrodnika A. Kuli

napadło sześciu uzbrojonych bandytów.

Przedtem wytruli znajdujące się na podwórzu psy, poczem rzucili się na gospodarza domu, żądając wydania pieniędzy szczególnie dolarów. Ofiara napadu nie posiadając walut zagranicznych, usiłowała oddać bandytom krowę, jednakże bandyci nie zadowolili się tem, lecz poczęli z kolei znęcać się nad żoną Kuli. Kopali ją aż do omdlenia, poczem wpadli na piekielny plan. Mianowicie poczęli ciało jej oblewać ukropem, domagając się wydania dolarów. Straszne te męczarnie trwały od 7 wieczorem do 4 nad ranem.

Na ciele zmaltretowanych małżonków znaleziono rozliczne ślady przypiekań gorącem żelazem.

Bandyci zrabowawszy całą gotówkę oraz garderobę nieszczęśliwych ofiar, zbiegli w niewiadomym kierunku.

TELEGRAMY.

—o—

NIEMCOM ZACHCIEWA SIĘ ZMIANY DECYZJI RADY AMB.

Warszawa. (Tel. wł.) (m). Z Berlina donoszą: W prasie niemieckiej pojawiła się wiadomość, że Litwa może odwołać przyjętą decyzję w sprawie Kłajpedy, gdyż decyzja Rady wytwarza nową sytuację.

„Deutsche Allg. Ztg.", organ Stinnesa zapowiada, że Rosja i Litwa będą usiłowały doprowadzić do rewizji decyzję Rady ambasadorów (!).

WZROST LICZBY BEZROBOTNYCH.

Warszawa. (AW. Dzisiejsze dzienniki podają, że liczba bezrobotnych w ostatnim tygodniu znacznie wzrosła, co stoi w związku z redukcją pracy i zamknięciem niektórych fabryk i zakładów przemysłowych.

W stosunku do stycznia liczba bezrobotnych wzrosła dwukrotnie i wynosi obecnie około 115.000 w całej Polsce, z tego 11.000 w Warszawie.

W związku z tem min. pracy zamierza podjąć akcję dożywiania bezrobotnych.

KATASTROFALNA POLITYKA SENATU GDAŃSKIEGO.

Gdańsk. (AW.) Z przedstawionych przez Senat Komisji gospodarczej Sejmu materjałów wynika, że dotychczasowa polityka Senatu grozi Gdańskowi katastrofą.

Tak n. p. do zboża, które zakupiono dla potrzeb ludności musiano dołożyć z powodu złej kalkulacji finansowej około 60 miljonów.

POLSKO-ESTOŃSKA IZBA HANDLOWA.

Rewel. (PAT.) Dziś odbyło się tu pierwsze inauguracyjne zebranie Izby handlowej polsko-estońskiej, zainicjowane przez konsula polskiego Świerzbińskiego. Przewodniczącym Izby wybrano p. Paetsa, prezydenta parlamentu.

Wieczorem polski charge d'affaires wydał przyjęcie na cześć założycieli Izby.

DYMISJA GABINETU AUSTJACK.

Wiedeń. (AW.) W ciągu przyszłego tygodnia ze względu na uchwaloną redukcję ministerstw nastąpi formalna dymisja gabinetu.

Następnie w gabinecie zajdzie cały szereg zmian personalnych dla zrównoważenia stosunków między stronnictwami i zmiany klucza partyjnego.

„INSTYTUT" KAROLA MARKSA W MOSKWIE.

Moskwa. (PAT.) Powstaje tu specjalny zakład naukowy pod nazwą instytutu Karola Marksa. Będzie on służył specjalnie do studjów i analizy poglądów Marksa oraz komentowania jego dzieł. Instytut będzie miał charakter uniwersytecki.

Aresztowanie morderców jubilera warszawskiego.

Energiczne poszukiwania w sprawie zamordowania właściciela sklepu Hartsilbera dały, jak dotychczas, dość pomyślne rezultaty.

Mianowicie w dniu wczorajszym aresztowano trzech ludzi, bardzo silnie podejrzanych o dokonanie tego morderstwa i rabunku. Jednego z nich poznali murarze, pracujący w tym domu, mianowicie widziano go tam w godzinach rannych, kręcącego się dość długo w bramie i na podwórzu.

Aresztowani nie przyznają się do zbrodniczego czynu.

Dalsze dochodzenie w toku.

Technik piórkiem fałszuje banknoty.

W Warszawie aresztowano onegdaj pod zarzutem puszczenia w obieg fałszywych banknotów niejaką E. Kawałkowską.

Policja śledcza udała się do mieszkania Kawałkowskich, gdzie znalazła przybory do ręcznego wyrabiania banknotów, oraz jedenaście niewykończonych egzemplarzy. Trudnił się tem syn Józef, student Politechniki, doskonały rysownik.

Rodzina Kawałkowskich niedawno wróciła z Rosji i cierpiała wielką nędzę. Gnieździli się w jednym pokoju i sypiali na podłodze. Czy i ile banknotów zdołano puścić w obieg — wykaże dalsze śledztwo.

Eugenja i Józef Kawałkowscy zostali osadzeni w areszcie.

Mózg ludzki pod mikroskopem.

(f). Wiedza medyczna, określiwszy mózg jako pewnego rodzaju centralę, w której zbiegają się skomplikowane przewodniki ustroju ciała ludzkiego, nie zdołała zbadać sposobu funkcjonowania tego ośrodka. Obecnie zaczęto specjalną uwagę poświęcać — mikroskopicznym badaniom mózgu.

Jest to zadanie dość ciężkie. Mózg musi leżeć 10 miesięcy w specjalnym roztworze, potem jeden miesiąc w czystym alkoholu. Proces ten ma na celu usunięcie wszelkich śladów wody. Potem dopiero wędruje mózg do naczynia z celloidyną — i wreszcie specjalny przyrząd rozcina go na drobniutkie plasterki. W ten sposób możliwe jest uzyskanie cząstek mózgu o przekroju 1/1000 milimetra, które dopiero można badać pod mikroskopem.

Nieudała ucieczka przed teściową.

(—) Józef Kołtun sprzedał swego czasu cały swój dobytek w pow. skalackim i za uzyskaną gotówkę nabył ładny majątek w Czersku na Pomorzu. Szczęście chciało, że zapoznał się tam z uroczą pomorzanką „Kathariną" i szybko ją poślubił.

Atoli stare przysłowie „gdzie djabeł nie może, tam babę pośle" i tu niestety spełniło się co do joty. Do gniazda rodzinnego Kołtuna przybyła też i... teściowa, która wkrótce pożycie dwojga małżonków uczyniła nieznośnem.

Zdesperowany Kołtun po jednej awanturze z teściową sprzedał cały swój majątek za 2 i pół miljona mkp. i wyrzekłszy się żony oraz dwoje dzieci uciekł do Lwowa.

Powiadomiona o tem policja przytrzymała Kołtuna we Lwowie, odbierając mu znalezione przy nim 2 miljony mkp., a na skutek depeszy zrozpaczonej i pozostawionej bez opieki małżonki policja odstawi Kołtuna z powrotem... pod skrzydła opiekuńcze teściowej.

Wolał umrzeć, niż iść do więzienia.

OBLĘŻONY PRZEZ ŻANDARMÓW — PODERŻNĄŁ SOBIE GARDŁO BRZYTWĄ.

(+). W austrjackiem miasteczku Schwechat zdarzył się wypadek, przypominający słynne swego czasu oblężenie bandyty Guerina w Paryżu, który okopawszy się w jednym z domów, bronił się kilkanaście dni przed oblegającą go policją.

Józef Brunner, właściciel małego domku w Schwechat, mając odsiedzieć 8-miesięczne więzienie, nie stawił się do odcierpienia kary, zamknął drzwi i okna, zabarykadował je, wydaliwszy uprzednio żonę z domu i oświadczył, że zastrzeli każdego, ktoby chciał wtargnąć do tej „fortecy".

Żandarmerja nie kwapiła się z atakiem. „Oblężony" — któremu żona codzień przez małe okienko dostarczała pożywienia — dał wkrótce dowód, że nie na żart ogłosił „stan oblężenia".

Gdy miejscowy burmistrz, bez żadnych zresztą zaczepnych zamiarów przechodził koło „fortu" Brunnera — padł nagle strzał, ciężko go raniąc. Burmistrz z trudnością zdołał dowlec się do domu.

Wypadek ten skłonił władzę do energicznego działania. Ośmiu żandarmów ruszyło do ataku. Brunner przyjął ich strzałami. Wywiązała się regularna walka, zakończona szturmem na „fort". Żandarmi, wyłamawszy drzwi, znaleźli Brunnera, leżącego w kałuży krwi. Nie chcąc się dać wziąć do niewoli — poderżnął sobie gardło brzytwą...

Konający Lenin i duch w Kremlu.

(+). Jak wiadomo, obecny władca Rosji Lenin leży w agonji i to podobno naprawdę, gdyż dotychczas już niezliczone razy puszczano w świat fałszywe alarmy o jego chorobie i śmierci.

W każdym razie sytuacja obecnie jest poważna, a zabobonne umysły rosyjskie łączą z tem nadprzyrodzone objawy. Według doniesień angielskiego korespondenta „Dailyń Mail", **po korytarzach Kremlu błąka się duch zamordowanego przez bolszewików patrjarchy.** Żołnierz, który pierwszy ujrzał to widmo, jest w szpitalu obłąkanych. Tłumy ludu przepełniają cerkwie i modlą się w oczekiwaniu nieznanego nieszczęścia. Pono i zdrowie innych dyktatorów bolszewizmu jest poważnie zagrożone. Cziczerin wrócił do Moskwy poważnie chory, zaś Litwinow cierpi na — otłuszczenie serca...

Zatruł się nikotyną.

W Rusinowcu pod Rytlem w Poznańskiem zmarł w strasznych męczarniach niejaki S. Pomieciński.

Lekarze stwierdzili, że śmierć nastąpiła **skutkiem nadmiernego zażywania tabaki i zatrucia organizmu nikotyną.** Przedzgonnych męczarni Pomiecińskiego poprostu niepodobna opisać.

Miljarder Jojne Sprecher zasądzony!

DWA MIESIĄCE ARESZTU I 32 MILJONÓW GRZYWNY.

(—) Po końcowych wywodach prokuratora Hryniewieckiego, zastępcy poszkodowanego M. Atlasa, adwokata dra Zarzyckiego i obrońcy oskarżonego dra Pierackiego wczoraj o godz. 1 w południe sędzia dr. Huth ogłosił wyrok na znanego we Lwowie multimiljardera, właściciela „drapacza chmur", przy pl. Marjackim Jojnę Sprechera.

Jojne Sprecher został uznany winnym, że jako właściciel realności **pobrał nadmierne czynsze**, a to: od dra Stefana Stencla w wysokości półtora miljona mkp., A. Łopuszańskiego 900.000 mkp., Gornego 1 miljona 200.000 mkp., Liftmana 690.000 mkp., Blanka 1 miljona 200.000 mkp., Banku Handlowego 4 miljonów mkp. Tow. „Dąbrowy" 25 miljonów mkp., Br. Czeczowiczka 1 miljona 440.000 mkp. itd. przez co dopuścił się występku lichwy wojennej, oraz że Maurycemu Atlasowi udaremnił objęcie w posiadanie wynajętego lokalu.

Na tej podstawie **Jojne Sprecher został zasądzony na karę 2 miesięcy ścisłego aresztu** (bez zamiany na grzywnę) **i na grzywnę w wysokości 2 miljonów mkp.**, zamiennych w razie nieściągalności na dalsze 2 miesiące ścisłego aresztu. **Oprócz tego Sprecher ma zapłacić 30 miljonów mkp. skarbowi państwa, zamiennych w razie nieściągalności na 6 miesięcy aresztu**, na zapłacenie 250.000 mkp., jako honorarjum zastępcy M. Atlasa drowi Zarzyckiemu, na zapłacenie kosztów procesu, ogłoszenie wyroku w „Gazecie Lwowskiej", wreszcie **na wywieszenie wyroku przez 14 dni na drzwiach swego mieszkania.**

Poszkodowany Maurycy Atlas został skierowany z pretensją swoją w wysokości 40 miljonów mkp. na drogę prawa cywilnego. Przeciw temu wyrokowi zgłosił dr. Pieracki obrońca Sprechera, zażalenie nieważności.

Wypuszczenie świętojurców z więzienia.

(d.) Jak wiadomo w procesie komunistów, których policja przyłapała na kongresie w gmachu św. Jura, d. 11. stycznia ub. r. po siedmiu tygodniach rozprawy zapadł wyrok. Z pośród oskarżonych zasądzono wtedy 10 osób z Królikowskim na czele, a 29 osób z dr. Grosserową na czele uwolniono. Prokurator co do 8 osób uwolnionych zgłosił zażalenie nieważności, a trybunał z tych 4 osoby, tj. dr. Grosserową, A. Langera, Fr. Łęczyckiego i M. Giżowską zatrzymał nadal w więzieniu. Wczoraj prokurator co do tych 8 osób cofnął zażalenie nieważności, wobec czego sąd karny natychmiast wypuścił z więzienia dr. Grosserową, M. Giżowską, Langera i Łęczyckiego.

Z ostatniej chwili.

Faszyści niemieccy mordują komunistów!

Katowice. (PAT.) „Rote Fahne" przynosi dziś senzacyjną wiadomość z terenu okupowanego, a mianowicie z Wanne, gdzie faszyści niemieccy napadają na robotników zorganizowanych w partji komunistycznej. Faszyści rozlepiają na ulicach miasta wezwania do mordowania komunistów niemieckich.

Kronika.

—o—

Lwów, 18. marca.

Miljonówka. W sobotniem ciągnieniu miljonówki padła wygrana na numer 4,915.388.

Zwinięcie kas skarbowych. Wskutek reskryptu min. skarbu z d. 24. z. m. zarządziła lwowska Izba skarbowa zwinięcie z dniem 1. kwietnia 1923 Kas skarbowych: w Bełzie, Busku, Cieszanowie i Haliczu. Czynności zwiniętych kas obejmą Kasy skarbowe: w Sokalu, Kamionce Strumiłowej, Lubaczowie względnie Stanisławowie.

JE. ks. arcybiskup Teodorowicz wygłosi 3 konferencje w katedrze ormiańskiej 23., 24. i 25. bm. o godz. 6 wieczór.

Jubileusz Kasprowiczowej. Jubileusz znakomitej, ukochanej przez Lwów artystki Kasprowiczowej odbędzie się 22., a nie jak mylnie podano, 24. bm.

Z Ogniska nauczycielskiego. W niedzielę dnia 18. bm. odbędzie się (w szkole im. Kościuszki (ul. Czarnieckiego l. 1) o godz. 11 przed południem nadzwyczajne walne zgromadzenie człondelegatów Ognisk Związku z Okręgu Kuratorjum szkolnego lwowskiego, wyboru delegatów i protestu przeciw podporządkowaniu szkolnictwa władzom administracyjnym.

Okręg Lwów Polskiego Czerwonego Krzyża ogłasza, że z dniem 15. marca 1923 zwija Biuro wywiadowcze. Wszelkie zapytania należy kierować odtąd do Biura wywiadowczego Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie, Zielna 17. Prezes: Koziebrodzki mp. Sekretrz: Dr. Langner mp.

Dodatki drożyźniane dla emerytur urzędników prywatnych. Zakład Pensyjny dla funkcjonarjuszy we Lwowie komunikuje, że począwszy od 1. marca br. dodatki drożyźniane do emerytur urzędników prywatnych ubezpieczonych ustawowo wynoszą przeciętnie: dodatek do renty starości 48.000 mp., do renty inwalidzkiej 40.000 mp., do renty wdowiej i sierocej 20.000 mp., dodatek dla dzieci przy matce 10.000 mp. Dodatek drożyźniany dla dobrowolnie ubezpieczonych podwyższa się od 1. kwietnia br. do wysokości 600-krotności renty statutowej, najmniej 6000 mp.

Wzór do naśladowania. Do redakcji „Orędownika Śmigielskiego" w Śmiglu (woj. poznańskie) przybył pewien małorolny włościanin. Aby dać dobry przykład rodakom, zwrócił za pośrednictwem wspomnianej redakcji posiadane obligacje 5-procentowej krótkoterminowej pożyczki, darowując tym sposobem dług, jaki wobec niego zaciągnęła Ojczyzna.

Przytem opodatkował się dobrowolnie na rzecz naprawy Rzeczypospolitej Polskiej w wysokości ceny 1 centnara żyta, tj. w sumie 70.000 mkp.

Obligacje i pieniądze redakcja „Orędownika Śmigielskiego" złożyła na ręce marszałka M. Rataja do dyspozycji.

(—) **Kosztowna awantura.** Jan Żuk wszczął wczoraj w stanie podpitym awanturę w szynku Maksymiljana Frieda przy ul. Leona Sapiehy 45 i zbił tam szybę wystawową, wartości 700.000 mk. Pijanicę aresztowano.

( ) **Automobil zgubił latarnię.** Na gościńcu Lwów—Złoczów znalazł onegdaj Fedko Kuryło z Kurowic latarnię samochodową. Latarnię zdeponował znalazca na posterunku policyjnym.

(—) **Spłoszone konie powstrzymał Orzeł.** Wczoraj w południe na ul. Kopernika spłoszyły się konie masarza Franciszka Cisły i pędziły w stronę ul. Legjonów. Konie powstrzymał post. pol. Orzeł, a z Cisłym, który pozostawił konie bez dozoru, spisano w komisarjacie protokół.

(—) **Złośliwy złodziej.** Doniesiono policji, że jakiś złośliwy złoczyńca powykręcał w korytarzach realności przy ul. Batorego 4 wszystkie gałki mosiężne, a teraz od dłuższego czasu zarzuca stale linę od windy na hak w ten sposób, że przy jeździe lina pęka. Szkoda wyrządzona wynosi ½ miljona marek.

Ten się obłowił.. Nowojorski bankier Włoch, Wincenty Fisbo drapnął, sprzeniewierzywszy dwa miljony dolarów, należące do jego klijentów współrodaków.

(—) **Samobójstwo wójta z powodu jedenaściorga dzieci.** Onegdaj powiesił się w stajni Andrzej Eliaszewicz. 58-letni wójt ze Srok szczerzeckich. Denat, jak ustaliło śledztwo, sprzykrzył sobie życie z powodu ustawicznych awantur w domu 4 dzieci z pierwszego małżeństwa z 7 dzieci z małżeństwa drugiego.

(—) **Kufer jest, a rzeczy poszły w świat.** Wczoraj aresztowano Jana Borowicza, Antoniego Brutela i Piotra Geciowa, u których znaleziono kufer, pochodzący z kradzieży. Rzeczy z tego kufra Geciów zdołał wszystkie sprzedać.

—o—

Otwarcie Wiosennych Targów Wiedeńskich odbędzie się — jak wiadomo — 18. bm., tj. w jutrzejszą niedzielę. Jak nam donoszą z Wiednia, przygotowania do uroczystego otwarcia są zupełnie ukończone. Liczba zgłoszeń wystawców przewyższa już 4000 zarówno austrjackich, jakoteż zagranicznych firm handlowych i przemysłowych. Napływ zgłoszeń jest ogromny, mimo to jednak ceny pokoi w hotelach, pensjonatach i w domach prywatnych są bardzo niskie, przez co publiczność wiedeńska chce wystawcom i zwiedzającym ułatwić zwiedzenie Targów, do czego przyczynić się ma także znaczne obniżenie cen biletów kolejowych w granicach Austrji. Jak nam donoszą, wybiera się na Targi wiedeńskie bardzo wielu kupców i przemysłowców ze wsch. Małopolski, w szczególności ze Lwowa, a to wobec obniżenia się we Wiedniu w ostatnich czasach cen towarów o 20—30%. Informacji można zasięgnąć u przedstawiciela handlowego republiki austrjackiej na Małopolskę p. Oskara Fabiana, Lwów, ul. Legionów 5, gdzie też nabyć można legitymacje celem uzyskania 50% zniżki wiza i innych ułatwień. 8877

Z teatrów

—o—

Zniżki poniedziałkowe. Dyrekcja Teatrów miejskich przypomina, że 50 proc. zniżki poniedziałkowe obowiązują w tym tygodniu tylko w Teatrze Małym i w Nowościach. W środę w Teatrze Wielkim „Lohengrin" z 50 proc. zniżką.

Teatr Wielki.

Niedziela, 18. bm. o godz. 3 popoł. „To co najważniejsze", sztuka w 4 akt. Jewreinowa. — O godz. 7 wiecz. „Trubadur", opera w 4 akt. Verdiego (gośc. występ Pauliny Stokowskiej).

Poniedziałek, 19. bm. o godz. 7 „Orlę", sztuka w 5 akt. Rostanda

Teatr Mały.

Niedziela 18. bm. o godz. 3 popoł.: „Czy jest co do oclenia?", farsa w 3 aktach Hennequina i Vebera. — O godz. 7 wiecz.: „R. H. inżynier" komedja w 3 aktach Winawera.

Poniedziałek, 19. bm. „R. H. inżynier", komedja w 3 akt. Winawera. (50 proc. zniżki).

Teatr Nowości.

Niedziela, 18. bm. o godz. 3.30 „Za dawnych dobrych czasów", operetka w 4 akt. Stolza. — O godz. 7 „Bal w operze" operetka w 3 akt.

Poniedziałek, 19. bm. „Bal w operze", operetka w 3 akt. Heubergera. (50 proc. zniżki).

—o—

Biuro koncertowe M. Tuerka.

Wtorek, 20. marca. **Helena Ottawowa**, recital fortepianowy. 6870

TRZĘSIENIE ZIEMI W JUGOSŁAWJI.

Belgrad. (PAT.) Połradio. W niektórych częściach kraju dało się odczuć trzęsienie ziemi. Największe szkody wyrządziło trzęsienie w **Dalmacji**. W Sarajewie uszkodzona została katedra katolicka.

ARYSTOKRATKA KELNERKA.

KSENIA SZAKOWSKAJA,

arcyksiężniczka rosyjska, która swego czasu przebywała na dworze carskim, obecnie jest kelnerką w restauracji pod „Czarnym Orłem" w Nowym Jorku, aby zapracować na swoje utrzymanie. Brat Szakowskiej również zajęty jest w Nowym Jorku w jednej z firm handlowych, a oboje razem starają się zebrać odpowiednią sumę, aby tę posłać rodzicom do Konstantynopola celem przyjazdu do Ameryki.

Szczur, biegający zbiornik zarazy.

(f). Jak zgubną rolę gra szczur przy rozszerzaniu się epidemji, świadczą eksperymenty, czynione w Paryżu w ostatnich latach, które stwierdziły, że szczur to istny **zbiornik złowrogich bakcyli dżumy i tyfusu.**

Nawet gdy dżuma wygasła, bakcyle jej nadal przechowują się w organiźmie szczura, by nawet po kilku latach przy sposobności znów wzniecić nową epidemję. „Pośrednikiem" w tej miłej czynności przenoszenia zarazy ze zwierzęcia na człowieka, jest, zdaje się — pchła. Tak więc szczur jest ponad wątpliwość jednym z najgroźniejszych wrogów ludzkości.

Wiadomości giełdowe.

Zurych. Marka polska 0.01.25.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Lwów, 17. marca.

Dzień dzisiejszy przyniósł gwałtowną haussę w akcjach przemysłowych, przy niezwykle ożywionych transakcjach. Akcje zyskały po kilka względnie kilkanaście tysięcy punktów. W walutach ruch słaby ze względu na ograniczenia dewizowe. Kursa zniżkowe. Chodorowskie awansowały początkowo w szybkim tempie na 82000, potem przy licznych wahaniach ustaliły się przy kursie 72000 (w Krakowie 70000—76000). Olkosy początkowo 95000, przejściowo 89000, zakończyły kursem 91500. Zieleniewski 124000 i 122000 przy braku podaży (w Krakowie 112500). Rakszawa przy końcu 50000. Browary 115000, potem 112000. Parowozy awansowały na 20000, nieef. 19000 (w Krakowie 21000). Ćmielów przejściowo 52000. przy końcu 46000. Karpalit z 13000 poszedł w górę na 14250. Gafota pod koniec 6600. P. t. H. 5000 (w Krakowie 4800). P. Nafta doszła stopniowo do 9800. Tespy wahały się do 118000 do 123000. Pezet 8000, potem 8500, nieef. 7000. Niemojewski notował 19000. Tow. Budowl. przy końcu 6500. Pocisk z 7750 podrożał na 8500. Siersza el. 7000 do 7200. W akcjach bankowych również liczne transakcje. Bank Przemysłowy 4100. Bank Hipoteczny od 2050 do 2350, nieef. 1950. Pow. Bank Kredyt. notował 2380. Dolary obniżyły się na 41000 (w Warszawie 40750—41100, w Krakowie 41000). Nowy Jork pod koniec 41450 (w Warszawie 40850—41000). Praga z 1250 potaniała na 1200 (w Warszawie 1220). Berlin 2.07 (w Warszawie 197½—205, w Krakowie 205). Zurych 7800, potem 7600 (w Warszawie 7700, w Krakowie 800). Holandja zakończyła 17000. Paryż 2675, pod koniec 2615 (w Warszawie 2575—2600). Londyn spadł na 192000 (w Warszawie 192000—193000). Budapeszt 16.40.

Tendencja dla akcji w dalszym ciągu bardzo silnie zwyżkową, dla walut zniżkowa. Usposobienie w akcjach niezwykle ożywione, w walutach słabe.

Z niekotowanych poszukiwane Jaworzno, płacono za efekt. 245000—265000, za nieef. 238000—246000, Olkusz 12000—16000, Gazy ziemne 238000—245000, Foresta 14000—16000, Chybi 38000—44000, Machlejda 7800—8200, Len 8200—8700. Za Gazolinę żądano 160000, ofiarowano 155000. Rurociągi 6800—7200.

GIEŁDA NIEOFICJALNA.

Dzień wczorajszy minął na giełdzie spokojnie. Panująca w chwili obecnej stagnacja zmusiła mimowoli waluciarzy do ścisłego przestrzegania spokoju sobotniego. Dopiero pod wieczór wzmogło się nieco ożywienie. Transakcje dochodziły jednak do skutku po cenach wybitnie zniżkowych.

Dolary amer. 41.000—415.000, 1-ki 2-ki 40.500—41.000, dolary kanadyjskie 40.000—40.200, 1-ki 2-ki 39.5000—39.700, marki niem. 10 tys. 2—2.10, tys. sterl. 265—270, setki 250—255, leje 175—180, drobne 160—170, korony cz., 1230—1240, drobne 1220—1225, austr. tys. now. em. 600—650, austr. setki stare 140—145, austr. 50 kor. 45—50, austr. 20 kor. 20—22, 10 kor. 10—11, austr. stempl. 61½—62, austr. przekazy 62—62½, ruble 500 setki 460—465, setki Kącik 16—18, setki zwykle 420—440, reszta drobnych 0.50—

0.55, dumskie tys. 24—28, 250 rublówki 15—18, karbowańce 0.80—0.85, hrywny 0.90—1.00, franki franc. 2600—2620, funty szterl. 200.000—205.000, franki szw. 8000—81000.

Złoto: 20 kor. 205.000—210.000, 20 frank. 200.000—202.000, 20 mark. 212.000—214.000, 10 rubli 246.000—250.000.

Srebro: kor. 2800—2900, 5 kor. 15.000—15.300, floreny 7500—7700, ruble 12.500—12.800.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków. (PAT.) Dolary ameryk. 40000—41000, franki franc. 2620—2600, franki belgij. 2225—2140, franki szwajc. 8000, funty szterl. 196000, marki niem. 2.05, korony austr. 0.61—0.60, korony czeskie 1250.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (Tel. wł.) (m). Na dzisiejszem posiedzeniu giełdy warszawskiej usposobienie dla walut zagranicznych i dewiz w dalszym ciągu zniżkowe. Nieliczne obroty papierami publicznymi. Dla akcyj tendencja [illegible]aczna przy obrotach ożywionych.

Warszawa. (PAT.) Dolary ameryk. 40795, marki niem. 1.97½.

GIEŁDA ZURYCHSKA

Zurych. (PAT.) Berlin 0.02.58, Holandja 212.20, N. Jork 538, Londyn 25.23, Paryż 33.70, Medjolan 25.85, Praga 15.95, Budapeszt 0.15 i 3/4, Belgrad 5.45, Sofja 3.20, **Warszawa 0.01.25**, Wiedeń 0.0074, stemp. kor. austr. 0.0075.

Kronika sportowa.

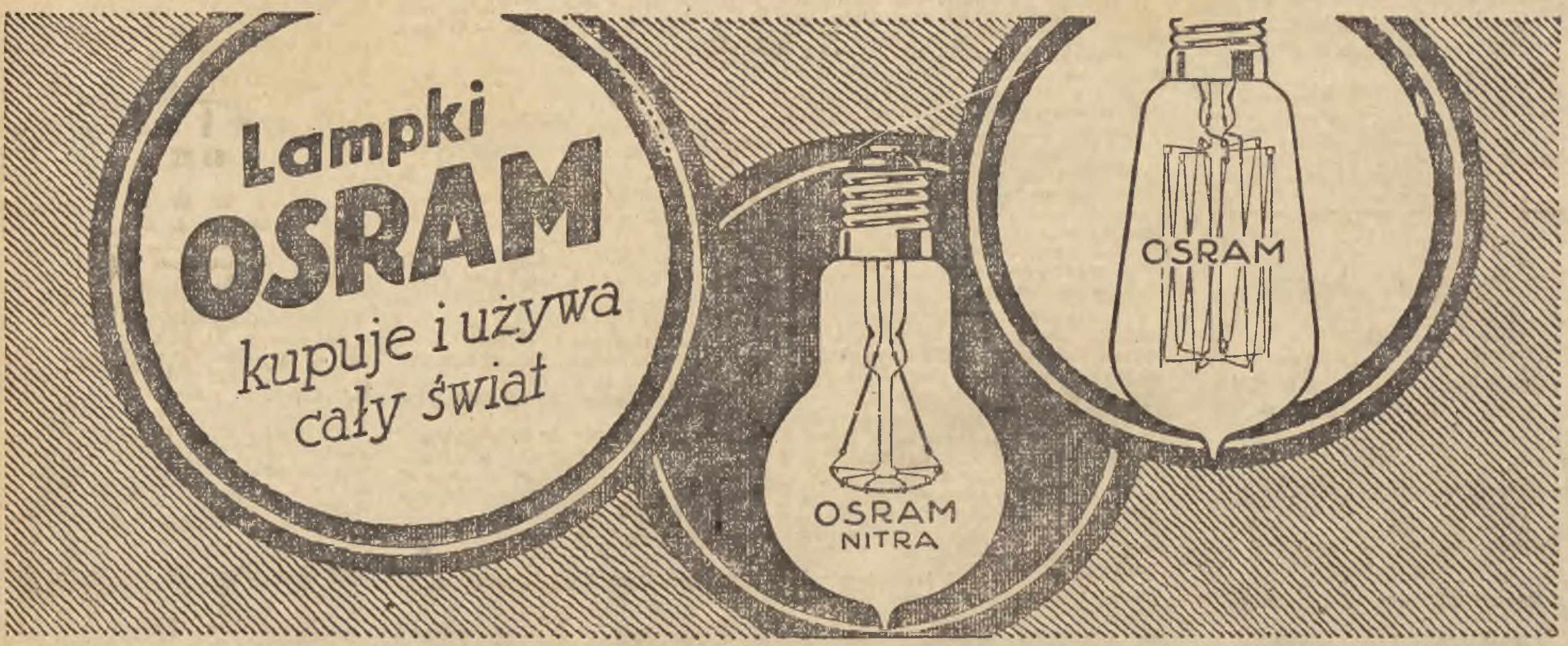
Doroczne Walne Zebranie Sportowej drużyny Sokoła II. „Orlęta“ we Lwowie odbyte w dniu 7. bm. wykazało, iż piłka nożna zajęła już bardzo poważne miejsce w sokolnictwie i rokuje tamże świetną przyszłość. „Orlęta“ znajdujące się obecnie w kl. B. są tymi, którzy pierwsi zrobili wyłom w jednostronności wychowania fizycznego „Sokoła“. Po udzieleniu absolutorjum staremu zarządowi, wybrano nowy, w skład którego weszli między innymi Łuczkiewicz Witold (przewodniczący), Kordasz St. (zast. przew.), Wróbel K. (skarbnik), Kawecki M. i St. (gospodarz i kapitan).

—o—

Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Lwów, Sokoła 4.

OGŁOSZENIA

Oddział dla ogłoszeń otwarty cały dzień do godziny 7-mej wieczorem bez przerwy. —

Posady i prace

KAND. ADW., wolny, z doktoratem, egz. sędziowskim i roczną praktyką adwokacką, poszukuje posady od 1. kwietnia. Zgłoszenia do Administracji pod „Lex“. 2344

BUCHALTER samodzielny bilansista obejmie popołudniowe zajęcie. — Zgłoszenia do Administracji „30“. 2265.

SAMODZIELNA korespondentka polsko-niemiecka, ze znajomością stenografji, buchalterji, języka angielskiego, długoletnią praktyką w przedsiębiorstwach przemysłowych, poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia pod „Wszechstronna“ do Administracji. 2290-3

Kupno, sprzedaż, zamiana

MASZYNE do pisania, instrument uniwersalno-busolowy, stół mierniczy, sprzedam. Dolkowski, Zimorowicza 6. 2338

Motor ropny

angielski czterotaktowy 25 do 30 HP, w bardzo dobrym stanie sprzeda natychmiast firma Riesel, Schieber i Friedländer, Lwów, Brajerowska 11 a, II piętro. 2301—5

WALCE

oraz wszelkie maszyny, tudzież szwajcarską gazę, gurty, pasy i siatki dostarcza natychmiast ze składu firma Riesel, Schieber i Friedländer, Lwów, Brajerowska 11 a, II p. 2302—30

PIANINO stylowe, dobrej marki, dla prawdziwie kupującego, sprzedam korzystnie. — Kopernika 26, parter, Skleniarski. 2325-3

KUPIĘ DOMEK z ogrodem owocowo-warzywnym, ładnie, zdrowo położony, niedaleko Lwowa przy kolei. — Zgłoszenia Lwów, Pułaskiego 2—4, [illegible]. 2333

PIANINO francuskie sprzedam. Św. Zofji 15, podwórze, na prawo, Herman. 2326-3

DO SPRZEDANIA maszyna do pisania Smidt i Bros używana. Wiadomość w Administracji. 8776.

SIODŁO oficerskie mało używane sprzedam. Zgłoszenia pisemne do Administracji pod „Siodło“. 2272

Mieszkania, lokale, sklepy

POSZUKUJE SIĘ blizko centrum JEDEN lub DWA pokoje umeblowane, ewentualnie z wiktem dla bezdzietnego małżeństwa. Zgłoszenia do Administracji pod „DYREKTOR“. 2354-3

MIESZKANIA próżne lub umeblowane, proszę zgłaszać tylko do znanego **biura Marczyńskiego.** Wałowa 2. — Mieszkania przyjmuje się do **wynajmu bezpłatnie.** 2335

Na kancelarję adwokacką

dwa piękne pokoje z przedpokojem w znakomitem miejscu, w pobliżu wszystkich sądów, oddam w zamian za 3 pokoje z kuchnią łazienką, klozetem w pomieszkaniu, elektryką i gazem. — Zgłoszenia do Administracji pod „Kancelarja adwokacka“. 8482

SZUKAM MIESZKANIA z 4 pokoi i kuchni z pełnym komfortem, najchętniej poza śródmieściem. Zapłacę cenę wedle żądania, albo oddam za dopłatą ładne mieszkanie trzypokojowe. Zgłoszenia pod „Emes“ do Administracji. 2276-3

POSZUKUJE SIĘ w śródmieściu 1 lub 2 pokoi na biuro, najchętniej przy ulicy Legionów, Jagiellońskiej, lub Sykstuskiej. Zgłoszenia do Administracji pod szyfrą „Wysokie odstępne“. 2336-2

POSZUKUJE SIĘ blizko Lwowa objekt fabryczny. Zgłoszenia pod H. S. — Biuro Brücka, Kościuszki. 2342

Małżeństwa

WIELKI PRZEMYSŁOWIEC (izrael.), **w średnim wieku, poszukuje pokoju wraz z utrzymaniem u osoby (wolnej), z lepszego domu, inteligentnej. Małżeństwo nie wykluczone. Wiadomość pod „Przemysłowiec“, Hotel Krakowski.** 2321-2

Rozmaite

WALCE i kamienie młyńskie poleca M. **Steinhaus,** Lwów, Krasickich 18 A. 2318-10

UNIEWAŻNIA SIĘ książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Rawa Ruska na nazwisko Piotra Kohuta z gminy Soposzyn, pow. Żółkiew. 2346

TOVOTTE'a tłuszcz I-ma nieobciążony Ht. Badian, Lwów, Janowska 24. 9020

PASY skórzane wiedeńskie poleca Hil. Badian, Lwów, Janowska 24. 2025.

OLEJE maszynowe, motorowe, automobilowe poleca Hil. Badian, Lwów, Janowska 24. 2024.

DARMO wysyłamy broszurę **„O studniach wierconych i pompach studziennych“.** Przedsiębiorstwo wiercenia studzien, Franciszek DOMINIK, — Lwów, ul. Listopada 37. Na odpowiedź załączyć znaczek. 2270-2

Fabryka korków, Lwów, Ormiańska 12.

MOTORY: 1 motor ssąco-gazowy, fabr. „Deutz“ 18-20 K. M. kompl. z generatorem na torf, drzewo, koks itp.; 1 motor na ropę, leżący, fabr. „Körting“ 20-25 K. M. kompl., motor bardzo mało używany, w stanie bardzo dobrym, poleca ze składu: Spółka Inżynierska, Poznań, Piekary 9., tel. 11—68. 8857-[illegible]

WIEDEŃSKA art. pracownia jumperów, jedwabnych czapek, sweterów, pończoch, białej bielizny. „Kalos“, Kopernika 12, za bramą. 2313-2

KSAWERA SKREM, magazyn konfekcji damskiej, Halicka 18, poszukuje panny do ekspedycji i umiejącą szyć. 2323-2

Tapety

Dywany, Ceraty, Firanki, Kapy, Story do okien, Karnisze, Linoleum, poleca najtaniej 8866

E. Kiczales i Margulies
Lwów, ul. Sykstuska L. 18

„WASHINGTON“ Kopernika 22, sprzedaje, w komis przyjmuje i kupuje wszelkie przedmioty, płacąc najwyższe ceny. **Zważać na firmę i Nr. domu 22.** 8744

Do sprzedania

Biuro spedycyjne wraz z inwentarzem i wozami meblowymi.

Zgłoszenia pisemne pod „Dobry interes“ do Biura dzienników Scherera, Pasaż Hausmana 2352-2

Pokost

w każdej ilości dostarcza firma „OLPOK“ sp. z ogr. odp. we Lwowie, ul. Kochanowskiego 4.
Ekspedycja na prowincję odwrotnie. 2337

Młyn i tartak parowy

w budowie (peryferja Lwowa) przyjmie **spólnika** z poważnym kapitałem, lub odpowiedniem urządzeniem. Zgłoszenia listowne w biurze ogłoszeń Brücka, Lwów, Kościuszki 2 pod „Młynarz“. 2341-2

Rowery, gramofony itp. przyjmuje do naprawy po cenach umiarkowanych warsztat reperacyjny Jakóba Rosenmanna, Lwów, Akademicka 26. 8699-5

DR. MAKSYMILIAN ROLLER, ordynuje w chorobach dzieci od godziny 2 do 4 popołudniu, Lwów, ul. Kleparowska nr. 4, II. p. 668

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. Michał Salpeter.
Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6 2055

WINA
wódki, ocet wyborny
w handlu 2239-2
Stadtmüllera
Lwów, Rynek 34.

SADZE angielskie
produkują:
Zakłady chemiczne „Falenica“ Sp. z o. o.
w Falenicy (woj. Warszawskie)
w Warszawie udziela i informacji: Członek zarządu H. Rogoziński ul. Sienkiewicza 12 m. 30 88 9-3

SKUTEK PORĘCZONY! Tysiące podziękowań do przejrzenia! — Piękny, Pełny i Jędrny Biust można uzyskać przez użycie pod gwarancją nieszkodliwego Kosm. KREM NA PIERSI Dra med. A. Ric'a W każdym wieku szybki i pewien skutek. Zabieg zewnętrzny. Jedyny krem na piersi. Próbna puszka 10.000 mk. — Duża puszka 15.000 mk. — Pompadour-Creme przeciw piegom w puszkach po 12.000. Róż w płynie po 12.000 mk. za flaszkę. Wysyłka bezwarunkowo dyskretna. Porto 500 mk.
Główny Skład: REIM, Ska zar. z o. o. KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 37. Odpowiedni rabat dla odsprzedających. 8486.

Niebywały wybór
wspaniałych i skromnych świeczników elektrycznych, lamp stołowych, biurowych itp. po cenach przystępnych poleca:
Jakób Kahane
i Ska
Skład wszelkich przyborów elektrycznych 8761
Lwów, ul. Kopernika l. 2.

Pierwsza Małopolska
Fabryka kopyt szewskich, Tartaki parowe i Fabryka wełny drzewnej
Berkelhammer i Ska
w Tarnowie
8881 poleca
wełnę drzewną
w każdych ilościach.

CZYTAJCIE SZCZUTKA

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE
ZMIĘKCZA I USUWA CHOLELITHOZA H. Niemojewskiego

KAMIENIE SCHODZĄ BEZ BÓLU. ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ. Objawy (początkowe): Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna, mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenie w kiszkach. Bóle i zawroty głowy. Silne podenerwowanie. Objawy (podczas ataków). W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — w pasie — krzyżu i sięga aż pod łopatki, wzdęcie brzucha, rozsadzanie żeber i parcie na kiszkę stolcową. Brak tchu oraz ból w piecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcią, dreszcze, zimne poty, żółtaczka. — Bliższych informacji udziela: Aptekarz-fizjolog H. NIEMOJEWSKI, Warszawa, Nowy Świat Nr. 5. 6505

Przedstawicielstwo Dom Handl.-Komis. „Res“, Sp. z o. por. Lwów, Fredry 7.

Hurtownia przyborów szewskich i obuwia
SCHNAPEK, THIMAN i BRACIA EICHMAN
polecają swoje bogato zaopatrzone składy 8528
Przyborów szewskich Żółkiewska 16. **Hurtownie i detalicznie.** **OBUWIA** Gródecka l. Róg Krasickich.

Na święta!
Kapelusze marki Habig, Pless Borsaline i inne zagraniczne
w najlepszej jakości i najmodniejszych fasonach poleca
Fa Bernarda Waldmana Syn
Lwów, ul. Kazimierzowska 9. Oddział detaliczny 2340

Fabryka papieru i wyrobów z papieru
S. W. Niemojowski
S. A. w Bielsku
poleca papiery afiszowe, drukowe konceptowe, okładkowe, pakowe, ustnikowe oraz **koperty** i woreczki.
Zastępstwo na Śląsk i Małopolskę
We Lwowie, pl. Marjacki 4 (Hotel Europejski). 8821-3

Cukiernicy!
Różne walce, prasy, sztenderki, etykiety, farby, smaki, syrop wanalinę, syrop agar-agar i wszystkie przybory dla fabryk cukierków, oraz cukierki i czekoladę pierwszorzędnych firm poleca
SZ. KASSNER,
Warszawa, Nalewki 27.
Telefon 203-85. 8748-7

ŚLEDZIE
Bałtyckie
Bismark
Filety
zawijane
słynnej firmy „Kalla“
w handlu
Karola Krupińskiego
Akademicka 4. 2274

Bez operacji
radykalna pomoc
dla najzastarzalszych i najniebezpieczniejszych cierpień przepuklinowych u panów, pań i dzieci.
Proszę żądać prospektu gratis i franco od specjalisty patentow. bandaży przepuklinowych
M. Freilicha
Lwów, ul. Gródecka l. 35
we własnym domu.

Podziękowanie.
Do Szanownego Pana M. Freilicha, specjalisty chorób przepuklinowych we Lwowie.
Będąc ciężko chory przez lat trzynaście z powodu przepukliny, przechodziłem w ostatnich czasach nie dające się nawet w przybliżeniu opisać bóle w dodatku przepuklina tak znacznie powiększyła się, że wprost stałem się kaleką. W ostatnich dniach maja 1922 udałem się do p. M. Freilicha nosząc poprzednio bandaże różnego systemu, które mój stan tylko pogarszały. Nie wierzyłem już w całkowite wyleczenie się, doprowadzony jednak do ostateczności, sądziłem, że doznam bodaj chwilowej ulgi. I faktycznie już po pierwszem założeniu przez p. M. Freilicha bandaża jego wynalazku uczułem się prawie zdrowym. Następnie słabość miarowo ustępowała, przepuklina stawała się coraz mniejsza, a obecnie po 8 miesiącach jestem najzupełniej wyleczony, przepuklina zupełnie znikła i już nie potrzebuję używać bandażu, pomimo, że jestem szczupły i liczę 65 rok życia. Czując się bardzo zobowiązanym Panu M. Freilichowi za uwolnienie mnie od przygniatającej choroby polecam Go jak najgoręcej cierpiącym na podobną chorobę.
Lwów, 3. lutego 1923.
2355 Jan Podoliński
kierownik 4 kl. szkoły powsz.

SKOROWIDZ
ADRESÓW TELEGRAFICZNYCH
PAŃSTWA POLSKIEGO
wydaje przy poparciu
i na podstawie źródeł urzędowych
Ministerstwa Poczt i Telegrafów
Spółka Akcyjna Wydawnicza
we Lwowie, ul. Podwale 3.
8837-1

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 13.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 15.000 Mk. — Za granicą 16.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. — Administracja ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji 15. — Telefon Administracji 291.

Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kiełbusiewicza, we Lwowie. Odpow. redaktor: MARJAN MACHALSKI.